

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINIO TEISMO ĮSTATYMO
NR. I-67 3, 13, 24, 28, 31, 32, 39, 40, 46, 48, 49, 53¹, 61, 65, 66, 68, 69, 70, 76, 84, 86,
88 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 67¹ IR 67² STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – KTĮ projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO
PROCESO KODEKSO 366 IR 367 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO XXXV SKYRIAUS
PAVADINIMO IR 456, 457, 458 IR 459 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 658, 659,
660 IR 663 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 156 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS
GARANTUOJAMOS TEISINĖS PAGALBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1591 2, 14, 18 IR 20
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ
(TAP-19-872; TAIS NR. 19-4649(2))**

2019-06-05 Nr. NV-1584

Vilnius

Įvertinę teikiamų įstatymų projektų atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas:

1. Konstitucijos 106 straipsnyje, kuris įsigalios 2019 m. rugsėjo 1 d., asmenims suteikiama konstitucinė teisė į teisminę gynybą ir Konstituciniame Teisme. Pagal minėtas nuostatas kiekvienas asmuo turės teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Konstitucijos 105 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse nurodytų aktų, jeigu jų pagrindu priimtas sprendimas pažeidė šio asmens konstitucines teises ar laisves ir šis asmuo išnaudojo visas teisinės gynybos priemones. Šios teisės įgyvendinimo tvarką pavedama nustatyti Konstitucinio Teismo įstatyme. Atsižvelgiant į tai, kad aptariamoje Konstitucijos normoje yra įtvirtintos kreipimosi sąlygos, mūsų nuomone, KTĮ projektu keičiamo įstatymo 65 straipsnyje nėra pagrįsta jų kartoti ir (ar) tam tikra apimtimi interpretuoti, be kita ko, vertinant ir tai, kad, kaip minėta, įstatymo leidėjui pavedama nustatyti tik teisės įgyvendinimo tvarką. Siūlome pašalinti šiuos neatitikimus.

2. Vyriausybei pateikti svarstyti procesinių ir kitų susijusių įstatymų projektai (TAIS Nr. 18-7981(4)), kuriais siekiama sukurti teises prielaidas, kad visas viešojo administravimo subjektų susirašinėjimas su asmenimis pirmiausia būtų vykdomas elektroninių ryšių priemonėmis, t.y., įteisinti asmenų Nacionalinės elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinės sistemos elektroninio pristatymo dėžutes. Šio reguliavimo kontekste siūlome įvertinti (papildyti) KTĮ projektą ir kartu teikiamus įstatymų projektus.

3. Konstitucinio Teismo įstatymo 24 straipsnyje yra aptariamas išankstinis medžiagos tyrimas. Šio straipsnio trečiojoje dalyje nurodyti tam tikri veiksmai, kuriuos teisėjas turi atlikti pradėdamas tirti jam perduotą medžiagą, todėl šio reguliavimo kontekste nuoseklus, mūsų nuomone, būtų ir tolesnis KTĮ projektu keičiamo įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje siūlomo reguliavimo dėstymas (t.y., atsisakant atskiros dalies išskyrimo, prireikus sistemiškai pildant Konstitucinio Teismo įstatymo 25 straipsnį, kurį tikslinti poreikį taip pat išsakė Konstitucinis Teismas derinimo metu).

4. KTĮ projektu keičiamo įstatymo 39 straipsnyje siūloma nustatyti, kad Konstituciniam Teismui pripažinus, kad įstatymas ar kitas Seimo priimtas aktas, Respublikos Prezidento aktas ar Vyriausybės aktas, kurio pagrindu priimtas asmens konstitucinės teisės ar laisvės pažeidžiantis sprendimas, prieštarauja Konstitucijai arba įstatymams, pareiškėjui atlyginamos būtinos ir pagrįstos išlaidos, susijusios su dalyvavimu Konstitucinio Teismo teisenoje. Šių išlaidų dydis nustatomas Konstitucinio Teismo nutarime, o Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato išlaidų, susijusių su dalyvavimu Konstitucinio Teismo teisenoje, didžiausius dydžius ir jų išmokėjimo tvarką. Šio reguliavimo kontekste atkreiptinas dėmesys, kad, pvz., Civilinio proceso kodekse yra įtvirtinta, kokios išlaidos nebūtų laikomos kaip būtinos ir pagrįstos, todėl siūlytina įvertinti teisines prielaidas atitinkamo reguliavimo įtvirtinimui ir šiame įstatyme.

5. KTĮ projektu keičiamo įstatymo 48 straipsnyje siūloma nustatyti, kad teisėjo nusišalinimo nuo išankstinio prašymo ar paklausimo tyrimo klausimą pirmininko teikimu gali spręsti Konstitucinis Teismas, tačiau teisiniu požiūriu siūloma įtvirtinti diskrecija lieka neapibrėžta.

6. Mūsų nuomone, KTĮ projektu keičiamo įstatymo 67¹ straipsnio 5 dalis laikytina pertekline, vertinant tai, kad nuoroda „kitų įstatymų nustatyta tvarka“ stokoja konkretumo, kita vertus, tokios nuostatos papildomas įtvirtinimas niekaip neįtakoja teismo pareigos prašymus nagrinėti pagal kituose įstatymuose įtvirtintas taisykles, pvz., viešojo administravimo. Kartu pažymime, kad turėtų būti įvertintas aptariamų nuorodos santykis su keičiamo įstatymo 69 straipsnyje numatytais atsisakyti nagrinėti prašymą pagrindais (pvz., kai prašymas nežinyingas Konstituciniam Teismui).

7. KTĮ projektu keičiamo įstatymo 24 straipsnyje prieš nuorodą į atitinkamą straipsnį (antrą kartą minint 67¹ straipsnį) turi būti nurodyta „šio įstatymo“.

8. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 658, 659, 660 ir 663 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto 4 straipsnis (keičiamo įstatymo 663 straipsnio 2 dalis) tikslingas redakciniu aspektu (vietoj „paduodami“ įrašytina – „paduodamas“).

9. Siūlome įvertinti Vidaus reikalų ministerijos pastabas teikiamiems įstatymų projektams, akcentuojant poreikį atsisakyti perteklinės informacijos ir (ar) dokumentų teikimo konstitucijos justicijos byloje.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Gasiūnaitė